

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการระหว่าง วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ คือการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ ดังนั้น ในบทที่ 3 ของการวิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานใน 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 การตรวจสอบข้อมูล
 - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ กลุ่มของเกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินเป็นของตนเอง จ้างแรงงานชั่วคราว มีพื้นที่ทำกินตั้งแต่ 1-25 ไร่ เขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โดยจะเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยแบ่งออกเป็นตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามตำบลในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี

ตำบล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ตำบลคลองนารายณ์	25
ตำบลคมบาง	25
ตำบลหนองบัว	25
ตำบลเกาะขวาง	25
ตำบลบางกะจะ	25
ตำบลท่าช้าง	25
ตำบลแสลง	25
ตำบลพลับพลา	25
รวม	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยออกแบบสอบถาม ถามเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อย เหตุผลที่ใช้แบบสอบถามเนื่องจากประชากรกลุ่มศึกษามีระดับการศึกษา ซึ่งถือว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับใกล้เคียงสามารถตัดสินใจเลือกเหตุผลหรือข้อความด้วยตัวเองได้ ผู้ศึกษาสามารถได้ข้อมูลลึกซึ้งและครอบคลุมจากข้อความที่ให้ผู้ตอบเลือก อีกทั้งสะดวกและประหยัดสำหรับผู้ศึกษาด้วย ในการกำหนดแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หาความต้องการด้านสวัสดิการและปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบสวัสดิการสังคมของเกษตรกรรายย่อยในอดีต เพื่อกำหนดและตรวจสอบตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาและสอบถามจากผู้มีประสบการณ์ นำมากำหนดนิยามตัวแปรและขอบเขตข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อมทั่วไปใช้เป็นแนวทางกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

2. สร้างข้อความให้ครอบคลุมกับรูปแบบสวัสดิการสังคมของเกษตรกรรายย่อยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพสังคม โดยข้อความที่ได้แสดงออกถึงรูปแบบสวัสดิการสังคมของเกษตรกรรายย่อย จัดแบบสอบถามให้อยู่ในแผนภาพที่นำไปใช้ได้ นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปหาคุณภาพ กำหนดการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

แบบสอบถามที่ใช้จะมีลักษณะคำถามแบบปิดและแบบเปิดผสมกัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการรูปแบบสวัสดิการสังคมของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) คือ

1. การทดสอบความตรง (Validity) จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัยจำนวน 3 ท่าน มาทดสอบความตรง

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ซึ่งได้ค่าทางสถิติ 0.796

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตาม ได้แก่ วิเคราะห์ความต้องการรูปแบบสวัสดิการสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการรูปแบบสวัสดิการสังคมของเกษตรกรรายย่อย (ค่าร้อยละ)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อยดังนี้

ระดับความต้องการ	คะแนน
มาก	5
ค่อนข้างมาก	4
ปานกลาง	3
ค่อนข้างน้อย	2
น้อย	1

สรุปเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์ตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ค่าเฉลี่ย	การตีความ
4.50 – 5.00	มาก
3.50 – 4.49	ค่อนข้างมาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	ค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.49	น้อย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อวิเคราะห์ความต้องการรูปแบบสวัสดิการสังคมและปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการรูปแบบสวัสดิการของเกษตรกรรายย่อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยเป็นคำถามแบบเปิดเพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น

สรุปเกณฑ์วิเคราะห์ข้อมูลทดสอบสมมุติฐาน (Hypothesis) โดยการใช้ค่าสัมพันธ์ จะใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าสัมพันธ์	การตีความ
0.01 - 0.25	ความสัมพันธ์ต่ำ
0.26 - 0.50	ความสัมพันธ์ปานกลาง
0.51 - 0.75	ความสัมพันธ์สูง
0.76 - 1.00	ความสัมพันธ์สูงมาก

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) เป็นรูปแบบที่ใช้แนวการสัมภาษณ์กลุ่มในการวิเคราะห์องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยผู้ให้ข้อมูลหลากหลายในองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นได้แก่

- 1.1 เกษตรกรรายย่อยตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.2 เกษตรกรรายย่อยตำบลคมบาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.3 เกษตรกรรายย่อยตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.4 เกษตรกรรายย่อยตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.5 เกษตรกรรายย่อยตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.6 เกษตรกรรายย่อยตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.7 เกษตรกรรายย่อยตำบลแสง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 1.8 เกษตรกรรายย่อยตำบลพลับพลา อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึกโดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key – informants)

ชื่อ – สกุล	สถานภาพในการให้ข้อมูล
2.1 นายวิวัฒน์ ทัศนาศ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
2.2 นายสมหวัง ภูมรินทร์	ผู้มีความรู้ทางด้านเกษตร
2.3 นายบุญเลิศ ไชยธรรม	ผู้มีความรู้ทางด้านเกษตร

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี่จะใช้รูปแบบ ดังนี้

การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน คือเกษตรกรรายย่อย ในตำบลคลองนารายณ์ ตำบลคมบาง ตำบลหนองบัว ตำบลเกาะขวาง ตำบลบางกะจะ ตำบลท่าช้าง ตำบลแสง ตำบลพลับพลา ในพื้นที่ที่ต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี